Onderwerp: Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland m.b.t. de ontwerpbegroting 2026, inclusief reactie RUD

Zaaknummer: (nummer) Terneuzen, 8 september 2025
Portefeuillehouder MT: Directeur Opsteller: Concerncontroller

---

Op 14 april 2025 heeft het dagelijks bestuur van RUD Zeeland ingestemd met de ontwerpbegroting 2026. Tevens heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het voorleggen van de ontwerpbegroting 2026 voor zienswijze aan de deelnemers. Dit document bevat alle ingekomen zienswijzen van de Zeeuwse gemeenten en de Provinciale Staten die deelnemer zijn van RUD Zeeland, inclusief de reactie op deze zienswijzen door de RUD.

Samenvatting ingediende zienswijzen

14 deelnemers hebben een zienswijze ingediend met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026.

De volgende 7 gemeenteraden en Provinciale Staten hebben een positieve zienswijze ingediend, al dan niet met voorwaarden:

- Borsele, Goes, Middelburg, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Vlissingen, Tholen en Provincie Zeeland.

Hierbij heeft de gemeenteraad van Tholen een positieve zienswijze ingediend met het nadrukkelijke verzoek om de ontwerpbegroting 2026 in lijn te brengen met VZG-indexatie en de bezuinigingsrichtlijn. De gemeenteraad van Middelburg en Vlissingen gaat niet akkoord met de toepassing van de inflatiecorrectie in de ontwerpbegroting 2026.

De volgende 6 gemeenten hebben geheel of deels een negatieve zienswijze ingediend over de ontwerpbegroting 2026:

- Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Veere.

Hierbij heeft de gemeenteraad van Reimerswaal een negatieve zienswijze ingediend als het gaat om het niet toepassen van de bezuinigingsrichtlijn en niet als het gaat om de indexatie. De gemeenteraad van Veere geeft geen oordeel over de toepassing van de bezuinigingsrichtlijn in de ontwerpbegroting 2026. Daarnaast geeft de gemeente Veere aan wel in te stemmen met de indexering maar voor een lager bedrag als gevolg van het feit dat men niet instemt met de aanvullende middelen ten behoeve van het ingroeimodel en de bijbehorende indexering.

Op basis van de ingediende zienswijzen kan geconcludeerd worden dat er veel tegengeluiden zijn op de inflatie en niet uitgevoerde bezuinigingsrichtlijn vanuit de gemeenten. Door deze tegengeluiden kan niet tot een 2/3° meerderheid gekomen worden die volgens de GR nodig is in het AB om in te stemmen met de ontwerpbegroting 2026.

Algemene reactie op de ingediende zienswijzen

In een aantal zienswijzen wordt aangegeven dat er niet wordt voldaan aan de VZG-indexatierichtlijn en in een aantal zienswijzen wordt eveneens aangegeven dat niet wordt voldaan aan de VZG-bezuinigingsrichtlijn.

Aangezien er binnen de RUD sprake is van het traject van robuust worden waarbij voldaan moet worden aan 6 KPI's is er sprake van een aparte situatie. De KPI met betrekking tot de omvang van het regionaal werkprogramma (basis- en milieu gerelateerde plustaken) gaat uit van een ondergrens die gekoppeld is aan het prijspeil van het betreffende begrotingsjaar. Om die reden is ervoor gekozen om, in afwijking van de VZG-richtlijn 2026, toch indexering toe te passen. Deze indexering is gebaseerd op de jaarschijf 2026 voor 'prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers' en 'prijs overheidsconsumptie, netto materieel' uit de septembercirculaire 2024, zie hieronder:

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2025 en CEP 2024**

mutaties per jaar in %	2024	2025	2026	2027	2028	2029***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	4,0	2,7	2,6	2,6	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,3	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	2,9	3,4	2,4	2,3	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	6,4	4,7	3,8	4,8	4,0	4,0
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	5,6	4,8	3,4	4,3	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,0	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,9	2,7	2,2	2,2	2,2	2,2

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** 2025 is op basis van de MEV 2025, 2024 en 2026 - 2028 is op basis van de CEP 2024
*** cijfers 2028 zijn doorgetrokken naar 2029

De KPI met betrekking tot de omvang van het regionaal werkprogramma (basis- en milieu gerelateerde plustaken) geeft aanleiding om voor 2026 geen bezuiniging door te voeren in het streven om een robuuste RUD te realiseren.

Ingediende zienswijzen deelnemers RUD Zeeland

Gemeente Borsele

Positieve zienswijze

De begroting 2026: een positieve zienswijze.

Gemeente Goes

Positieve zienswijze

In zijn vergadering van 26 juni 2025 heeft de gemeenteraad van Goes uw Jaarrekening 2024 en begroting 2026 behandeld. Voor wat betreft deze stukken kan de gemeenteraad instemmen met de zienswijze die door het college van B&W aan de raad is voorgelegd.

Gemeente Hulst

Negatieve Zienswijze

Zienswijze
De gemeenteraad heeft op 3 juli 2025 besloten om een zienswijze in te dienen tegen het de ontwerpbegroting 2026. Hieronder lichten wij toe hoe wij tot deze zienswijze komen.

De begeleidingscommissie van de RUD en de samenstellingscommissie van de VZG brachten advies uit. Mede naar aanleiding daarvan, geven wij in deze zienswijze onze kanttekeningen en opmerkingen.

1. Er wordt niet voldaan aan de VZG-indexatierichtlijn en bezuinigingsrichtlijn.
2. In de begroting 2026 zijn de financiële consequenties verwerkt van de nieuwe dienstverlening en huisvesting vanaf 1-1-2026 (AB voorstel van 25 maart 2025). Toen is door het AB ingestemd het voorstel niet voor zienswijze voor te leggen aan de deelnemers en de verwachte meerkosten per deelnemer te melden bij de desbetreffende besturen. Op deze manier kunnen zij die betrekken bij de voorbereiding van hun begroting 2026".
   Dit is ten onrechte niet via een begrotingswijziging 2025 voorgelegd aan de deelnemers omdat er vanaf 2025 al structurele effecten aan dit voorstel verbonden waren. Waardoor de deelnemers niet tijdig hierop konden reageren.
3. Gelijktijdig met de begroting 2026 is een voorstel is aangeboden rond de overdracht van de VTH archieftaken. Hier zat geen begrotingswijziging bij. De financiële consequenties voor de deelnemers zijn niet duidelijk en niet verwerkt in de begroting 2026.

   Wij onderschrijven de genoemde punten van de samenstellingscommissie. Daarnaast willen wij aanvullend de volgende punten opmerken:
4. In de eerste begrotingswijziging 2025 zijn de middelen gemaximeerd op 16,5 miljoen euro (prijspeil 2023). In de ontwerpbegroting 2026 staat dat deze maximering niet meer aan de orde is. Hierover heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.
   De keuzes in het plan van aanpak liggen boven de vastgestelde minimale KPI's van het Rijk. De gemeenten hebben in 2026 te maken met een bezuiniging in het gemeentefonds. Voor de GR'en geldt daarom de VZG-indexatie en

bezuinigingsrichtlijn. We zijn van mening dat hier in het implementatieplan rekening mee gehouden moet worden.

5. Op pagina 4 van de ontwerpbegroting staat dat er een implementatieplan ligt. Volgens het schema wordt in maart een organisatieontwerp uitgewerkt werd en in april een formatieplan. Deze stukken zijn nog niet aanwezig. In hoofdstuk 7 "Financiële effecten" van het plan van aanpak Robuuste RUD staat dat de hierin opgenomen bedragen, inschattingen zijn van de kosten. Deze zijn gebaseerd op de informatie die op het moment van opstellen van het plan van aanpak beschikbaar was. Bij nadere uitwerking en implementatie van het plan van aanpak zijn deze gevolgen concreter. Dit alles geeft geen inzicht hoe het er voor staat. Daarom kan geen positieve zienswijze op de begroting worden gegeven.
6. Generieke taken worden begroot op ca. 1/3e deel van de deelnemersbijdrage. Aangegeven wordt dat de generieke kosten voor 2026 hoog uitvallen. De basis voor de ontwerpbegroting is het destijds opgestelde ingroeimodel. Aangegeven wordt dat het ingroeimodel onlangs is geactualiseerd. Van deze actualisatie hebben wij helaas nog geen stukken mogen ontvangen.
7. Aangegeven wordt dat de nadere uitwerking van het ingroeimodel tijdens het implementatietraject om te komen tot een robuuste RUD in 2025 plaatsvindt. In afwachting van deze nadere prioritering staan nog niet geprioriteerde functies in een 'vergaarbak' en zijn in totaliteit ogenomen in het onderdeel generiek. Na prioritering worden deze functies uiteindelijk ondergebracht bij de producten waar ze betrekking op hebben. Dit kan gevolgen hebben op de deelnemersbijdrage per deelnemer, maar niet op de totale deelnemersbijdrage. In 2025 wordt een plan voorgelegd voor de inzet van generieke taken in 2026.
8. In totaal moet volgens het Plan van aanpak 43,6 fte worden aangetrokken. Het werven hiervan begint pas in augustus 2025. Het is de vraag of het realistisch te noemen is dat in 2026 al dit personeel kan worden aangetrokken. Enerzijds door tijdspad en capaciteit voor inwerken, anderzijds door de schaarste op de arbeidsmarkt. Ook is het plan voor deze werving en selectie ons niet bekend. We willen dan ook realistische bedragen opgenomen zien in de begroting 2026.
9. In een eerdere zienswijze hebben wij aangegeven dat wij van mening zijn dat het Rijk extra financiële middelen beschikbaar moet stellen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst Zeeland. Deze zienswijze hebben wij ook in afschrift gestuurd naar de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Wij zijn deze mening nog steeds toebedeeld. De Provincie Zeeland en daarmee het werkgebied van de RUD, heeft het tweede grootste risicoprofiel van heel Nederland. Het is daarom onhoudbaar om de steeds stijgende kosten neer te blijven leggen bij de deelnemers, terwijl de bijdrage van het Rijk achter blijft. Zeker in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's mag niet verwacht worden dat de deelnemersbijdrage blijft stijgen, zonder significante extra bijdrage van het Rijk

Naar aanleiding van de genoemde kanttekeningen en onduidelijkheden vragen wij met klem deze te overwegen en/of ons van informatie te voorzien.
Wij willen inzicht in het tijdspad en voortgang en structurele informatievoorziening om op de hoogte te zijn hoe het staat.
Ook vragen wij een financieel realistische begroting op te stellen die past bij wat daadwerkelijk kan worden uitgevoerd.

Wel willen wij genoemd hebben dat we het belang inzien van een Robuuste RUD en hier positief tegenover staan. Zoals toegelicht in punt 9, hopen wij dat ook het Rijk dit inziet en inziet dat de deelnemers daarvoor aanvullende middelen nodig hebben.

Reactie RUD Zeeland:

1. Zie algemene reactie aan het begin van het document.
2. Er is sprake van het volgende gevraagde besluit:

1. Gevraagd besluit:

a. Het dagelijks bestuur in de gelegenheid te stellen een dienstverleningsovereenkomst te sluiten met de Provincie Zeeland over de dienstverlening voor een periode van 5 jaar;
b. Het dagelijks bestuur in de gelegenheid te stellen een huurovereenkomst te sluiten met Onroerend Goed Maatschap Rijkse voor een periode van 5 jaar.
c. De financiële gevolgen van het besluit van structureel € 1.836.720 over 2026, € 1.776.460 over 2027 en € 1.840.960 vanaf 2028 te verwerken in de ontwerpbegroting 2026.
d. De incidentele kosten over 2025 van € 1.597.150 te dekken uit de budgetten voor Robuuste RUD[1] en dit te verwerken in de 1e bestuursrapportage 2025.
e. De incidentele kosten voor 2026 van € 593.100, 2027 van € 295.500 en 2028 van € 127.200 te verwerken in de ontwerpbegroting 2026.
f. In te stemmen om dit voorstel niet voor zienswijze voor te leggen aan de deelnemers en de verwachte meerkosten per deelnemer te melden bij de desbetreffende besturen zodat die ze kunnen betrekken bij de voorbereiding van hun begroting 2026.

Het Algemeen Bestuur is in de vergadering van maandag 24 maart 2025 akkoord gegaan met het voorstel om een huurovereenkomst voor 5 jaar in Middelburg aan te gaan en een overeenkomst aangaande ondersteunende taken met Provincie Zeeland eveneens voor 5 jaar. Dit besluit betekent dat de totale structurele kosten stijgen met € 1.836.720 in 2026. Er is derhalve sprake van structurele kosten vanaf 2026 en niet vanaf 2025.

In 2025 is sprake van incidentele kosten van € 1.597.150 en het voorstel is om deze te dekken uit de budgetten voor Robuuste RUD en dit te verwerken in de 1e bestuursrapportage 2025. Hiermee is het voorstel om dit budgettair neutraal te regelen voor 2025 waardoor er geen hogere deelnemersbijdrage over 2025 ontstaat voor de deelnemers. Om die reden is dan ook geen begrotingswijziging over 2025 voorgelegd aan de deelnemers.

Als het gaat om het voorleggen via een zienswijzeprocedure in dit traject dan was gezien de financiële impact van dit besluit een zienswijze procedure langs raden en staten benodigd voor de structurele financiële consequenties vanaf 2026, maar dat was niet meer mogelijk omdat de Provincie in april aan de slag moet met het voorbereiden om de ondersteuning vanaf 1 januari te garanderen. Het was een worsteling voor alle bestuurders van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland om zonder zienswijzeprocedure een dergelijk besluit te moeten nemen. Het belang van de continuïteit van de dienst en de zorg voor de medewerkers heeft het AB doen besluiten dit voorstel aan te nemen zonder zienswijze procedure. Wat hierbij ook een rol speelde was de positieve zienswijze van de begeleidingscommissie. Ook vanuit juridisch perspectief kunnen deze besluiten door het AB en DB rechtmatig genomen worden.

Als Dagelijks Bestuur en directie betreuren wij de wijze waarop het proces is verlopen en de positie waarin bestuurders en volksvertegenwoordiging zijn gebracht. Het traject van huisvesting en ondersteuning hadden we eerder moeten starten (parallel aan verkenning samenwerking GGD/VRZ). Dan hadden we impact en meerkosten eerder in beeld gehad, zodat een reguliere procedure gevolgd had kunnen worden.

3. In het voorstel overdracht VTH archieftaken is aangegeven dat de colleges (B&W en GS) verantwoordelijk zijn voor de archivering en het beheer van de VTH-dossiers die bij de RUD Zeeland gevormd worden, omdat deze taken niet zijn gemandateerd. Het betreft dus het uitvoeren van aanvullende taken door de RUD waarvoor expliciete besluitvorming bij de deelnemers zelf dient

plaats te vinden. Vandaar dat dit traject in om tot besluitvorming te komen bij de deelnemers in gang is gezet. Omdat deze besluitvorming nog dient plaats te vinden zijn de kosten en de bijbehorende dekking niet in de ontwerpbegroting 2026 opgenomen.

Het voorstel is voorzien van een overzicht van de kosten die met de betreffende taken gemoeid zijn en het effect wat hieruit voortvloeit op de deelnemersbijdrage. Na een positieve besluitvorming kunnen de effecten worden verwerkt in een begrotingswijziging voor het jaar 2026 en, afhankelijk van het moment van besluitvorming, structureel worden verwerkt vanaf de ontwerpbegroting 2027.

4. Er is in het AB van 9 september 2024 besloten (zie besluitenlijst AB die is geagendeerd in de vergadering van het AB op 9 december 2024) bij de vaststelling van de 3e begrotingswijziging 2024 om de 3e begrotingswijziging 2024 conform het voorliggende voorstel vast te stellen, maar voor de jaren daarna de begroting vooralsnog vast te stellen op € 16,5 mln. (prijspeil 2023).

   De discussie die toen is gevoerd en het besluit waren sterk gericht op 2025 en is ook de basis geweest voor de 1e begrotingswijziging 2025 (waarbij het afgetopte bedrag over 2025 van € 16,5 mln. voor de jaren 2024 en 2025 is geïndexeerd en zo naar het prijspeil 2025 is gebracht).

   Hierbij is de insteek geweest om vanaf 2026 het ingroeimodel weer als uitgangspunt te nemen, vandaar dat is opgenomen “vooralsnog” in de besluitvorming, en dit weer voor nadere afweging aan de deelnemers voor te leggen. Deze insteek is gebaseerd op het feit dat het AB het Plan van aanpak “Samen naar een robuuste RUD” met het bijbehorende ingroeimodel eveneens in de AB-vergadering van 9 september 2024 heeft aangenomen. Hierbij is de aftopping voor 2025 een besluit geweest die ook als zodanig voor 2025 wordt gehanteerd, maar is eveneens ingestemd met een groei in 2027 naar € 18,3 mln. en is in de ontwerpbegroting 2026 dus het ingroeimodel als uitgangspunt genomen om zo alsnog invulling te geven aan het besluit over het Plan van aanpak “Samen naar een robuuste RUD” met het bijbehorende ingroeimodel.

   Voor de VZG-indexatierichtlijn en -bezuinigingsrichtlijn wordt verwezen naar de algemene reactie aan het begin van het document.

5. Voor de toename van de taken, toename van het aantal FTE en de ontwikkeling van organisatie om gesteld te staan voor de toekomstige opgave is een implementatieplan opgesteld, gebaseerd op de inhoud en voorgenomen maatregelen uit het opgestelde plan van aanpak. Inmiddels zijn we qua uitvoering van het implementatieplan in de fase dat er een organisatieplan kan worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Na deze vaststelling kan worden overgegaan tot nadere invulling van het organisatieplan. De genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten zijn voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026.

6. De deelnemers worden over de voortgang van het plan via periodieke rapportages geinformeerd.

7. Hierover worden de deelnemers geinformeerd via de periodieke rapportages.

8. Zoals onder punt 5 al is aangegeven zijn de genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026. Hierbij is dus het uitgangspunt dat conform de insteek van het plan van aanpak er per 1 april 2026 sprake is van een

"Toekomstbestendige en robuuste RUD". De middelen die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2026 zijn gebaseerd op dit uitgangspunt en worden daarmee als realistisch gezien.

9. De doelstelling is op dit moment dat er sprake is van een" Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026. Tot op heden is er geen zicht op een hogere Rijksbijdrage in de totstandkoming hiervan. Derhalve is de huidige insteek gekozen om te gaan voldoen aan de doelstelling. Mochten er naar de toekomst toe aanvullende middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen dan zal dit tot een aanpassing van de huidige insteek leiden en worden verwerkt in de financiële dekking van onze organisatie.

Gemeente Kapelle

Negatieve zienswijze

Een negatieve zienswijze in te dienen over de begroting 2026 van de RUD Zeeland en daarbij de RUD Zeeland te verzoeken om af te zien van het uitgangspunt dat de VZG-normen niet van toepassing zouden zijn op een GR in transitie en alsnog met een plan te komen waarin tegemoet wordt gekomen aan de VZG-afspraken. De RUD Zeeland voorts te verzoeken om;

- In de toekomst de deelnemers nog meer proactief en volledig te informeren over voorgenomen begrotingswijzigingen.
- De algehele kosten van eigen bedrijfsvoering inclusief de huisvesting kritisch onder de loep te nemen, de noodzaak tot verdubbeling van de organisatiekosten te heroverwegen, de organisatiekosten te voorzien van een concrete motivering en tenslotte de betreffende bedragen nader te onderbouwen.

Reactie RUD Zeeland:

Voor de VZG-indexatierichtlijn en -bezuinigingsrichtlijn wordt verwezen naar de algemene reactie aan het begin van het document.

Om invulling te geven aan de meer proactieve informatievoorziening is afgesproken om periodiek te rapporteren over een aantal belangrijke dossiers die van belang zijn voor de deelnemers. De 1e periodieke rapportage is op 14 juli 2025 aangeboden gemeenteraadsleden en Provinciale Staten.

De algehele kosten van eigen bedrijfsvoering inclusief de huisvesting zijn via een afzonderlijk traject inzichtelijk gemaakt. Hier ligt een aanbod onder van de provincie Zeeland waarin de kosten inzichtelijk zijn gemaakt voor de divere onderdedelen. Op dit aanbod heeft op verzoek van de RUD een toets plaatsgevonden door Berenschot. Hoewel deze overdracht PIOFACH taken leidt tot hogere kosten, zijn die in lijn met het prijspeil 2025 en gerechtvaardigd door het hogere serviceniveau. Een benchmark bevestigt dat het provinciale aanbod marktconform is.

Gemeente Middelburg

Zienswijze

Op 16 april 2025 heeft de raad van de gemeente Middelburg de aanbieding gehad om een zienswijze in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders van Middelburg op de Ontwerpbegroting 2026.

Op 3 juli 2025 heeft de gemeenteraad hierover besloten. Hieronder leest u het besluit.

De raad besluit:

1. Gebruik te maken van het geven van een zienswijze op de voorliggende programmabegroting GR RUD Zeeland 2026 en daarmee de GR te verzoeken:
   a. Een impactanalyse te maken waarmee nader onderzocht wordt op welke onderdelen bezuinigd kan worden en daarmee de maatschappelijke gevolgen/financiële consequenties in beeld worden gebracht, en het resultaat daarvan voor te leggen aan de deelnemers van de GR;
2. De kosten ad € 376.307, vooralsnog te verwerken binnen de gemeentelijke begroting 2026-2029;
3. Geen zienswijze in te dienen op de extra bijdrage van totaal € 4.855.000 ontstaan door de werkzaamheden ter versterking van de uitvoering, exclusief de inflatiecorrectie en het bedrag voor Middelburg ad € 153.875 structureel te verwerken in de gemeentelijke begroting ten laste van de algemene reserves.

Reactie RUD Zeeland:

1. Er zal nader worden bekeken of het opstellen van een Impactanalyse om te onderzoeken op welke onderdelen bezuinigd kan worden haalbaar is.
2. N.v.t.
3. Zie algemene reactie aan het begin van het document met betrekking tot de inflatiecorrectie.

Gemeente Noord-Beveland

Positieve Zienswijze

De gemeenteraad van Noord-Beveland heeft op donderdag 26 juni jl. besloten in te stemmen met de ontwerpbegroting 2026 RUD Zeeland en dus een positieve zienswijze in te dienen. De raad onderschrijft de noodzaak van een robuuste RUD en de daartoe benodigde middelen, ten behoeve van een zelfstandig voortbestaan en het bereiken van een veilig, schoon en duurzaam Zeeland.

Gemeente Reimerswaal

Negatieve zienswijze

Enige tijd geleden heeft u ons de ontwerpbegroting 2026 toegezonden. In deze begroting zitten de kosten verwerkt voor de nieuwe huisvesting en de uitvoering van de PIOFAC-taken door de provincie Zeeland. Wij kunnen ons niet vinden in het feit dat u ons niet heeft geraadpleegd over de plannen en bijbehorende kosten. Concreet voelen wij ons gepasseerd, doordat er geen zienswijze-procedure is gevoerd, terwijl de financiële consequenties fors zijn. Wij zijn van mening dat u een niet-rechtsgeldig besluit heeft genomen.

Daarbij is de bezuinigingsmaatregel van de VZG van -2,2% niet in de ontwerpbegroting doorgevoerd. Onze gemeente moet komende jaren rekening houden met een forse daling van de Algemene Uitkering. Op allerlei gebieden treffen wij maatregelen om deze daling te compenseren, ook door kostenbesparingen. Wij zijn van mening dat de aan ons verbonden partijen ook mee moeten

bewegen en de VZG-bezuinigingsrichtlijn toe moeten passen, het zogenaamde `trap op trap af'-principe.

Dit alles is voor ons reden om thans een negatieve zienswijze af te geven.

Reactie RUD Zeeland:

1. Als het gaat om het voorleggen via een zienswijzeprocedure in dit traject dan was gezien de financiële impact van dit besluit een zienswijze procedure langs raden en staten benodigd voor de structurele financiële consequenties vanaf 2026, maar dat was niet meer mogelijk omdat de Provincie in april aan de slag moet met het voorbereiden om de ondersteuning vanaf 1 januari te garanderen. Het was een worsteling voor alle bestuurders van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland om zonder zienswijzeprocedure een dergelijk besluit te moeten nemen. Het belang van de continuïteit van de dienst en de zorg voor de medewerkers heeft het AB doen besluiten dit voorstel aan te nemen zonder zienswijze procedure. Wat hierbij ook een rol speelde was de positieve zienswijze van de begeleidingscommissie. Ook vanuit juridisch perspectief kunnen deze besluiten door het AB en DB rechtmatig genomen worden.

   Als Dagelijks Bestuur en directie betreuren wij de wijze waarop het proces is verlopen en de positie waarin bestuurders en volksvertegenwoordiging zijn gebracht. Het traject van huisvesting en ondersteuning hadden we eerder moeten starten (parallel aan verkenning samenwerking GGD/VRZ). Dan hadden we impact en meerkosten eerder in beeld gehad, zodat een reguliere procedure gevolgd had kunnen worden.

2. Zie algemene reactie aan het begin van het document.

Gemeente Schouwen-Duiveland

Positieve zienswijze

Een positieve zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2026.

Gemeente Sluis

Negatieve zienswijze:

In afwijking van het positieve advies van de Begeleidingscommissie adviseert de Samenstellingscommissie een negatieve zienswijze in te dienen. Er wordt niet voldaan aan de VZG- indexatie en bezuinigingsrichtlijn. In de begroting 2026 zijn de financiële consequenties verwerkt van de nieuwe dienstverlening en huisvesting vanaf 1 januari 2026, gebaseerd op het
desbetreffende AB voorstel van 25 maart 2025. In dit voorstel is onder punt f opgenomen: "Het algemeen bestuur voorstellen om in te stemmen om dit voorstel niet voor zienswijze voor te leggen aan de deelnemers en de verwachte meerkosten per deelnemer te melden bij de desbetreffende besturen zodat die ze kunnen betrekken bij de voorbereiding van hun begroting 2026". Dit is ten onrechte niet via een begrotingswijziging 2025 voorgelegd aan de deelnemers, omdat er vanaf 2025 al structurele effecten aan dit voorstel verbonden waren, waardoor de deelnemers niet tijdig hierop hebben kunnen reageren.
Daarnaast merken wij op dat gelijktijdig met de begroting 2026 een voorstel is aangeboden rond de overdracht van de VTH archieftaken met financiële consequenties voor de deelnemers welke niet in de begroting 2026 zijn verwerkt.
Het format van de werkgroep gemeenschappelijke regelingen is niet ingevuld door de begeleidingscommissie.

Zienswijze
De gemeenteraad heeft besloten een negatieve zienswijze in te dienen op de begroting 2026 conform het advies van de Samenstellingscommissie. Aanvullend op het advies van de Samenstellingscommissie hebben wij de volgende kanttekeningen/opmerkingen op de begroting.

Kanttekeningen
1. Er wordt niet voldaan aan de VZG-indexatierichtlijn en bezuinigingsrichtlijn
2. De keuzes in het plan van aanpak liggen boven de vastgestelde minimale KPI's van het

Rijk. De gemeenten hebben in 2026 te maken met een bezuiniging in het gemeentefonds. Voor de GR'en geldt daarom de VZG-indexatie en bezuinigingsrichtlijn. We zijn van mening dat hier in het implementatieplan rekening mee gehouden moet worden.
1. In de eerste begrotingswijziging 2025 zijn de middelen gemaximeerd op 16,5 miljoen euro (prijspeil 2023). In de ontwerpbegroting 2026 staat dat deze maximering niet meer aan de orde is. Hierover heeft nog geen besluitvorming binnen het algemeen bestuur plaatsgevonden.

Geen duidelijkheid
Daarnaast hebben wij op de volgende punten geen duidelijkheid hoe de stand van zaken is.
1. Op pagina 4 van de ontwerpbegroting staat dat er een implementatieplan Robuuste RUD ligt. Volgens dat plan vond in maart en april de uitwerking van het respectievelijk organisatieontwerp en formatieplan plaats. Deze stukken zijn nog niet aanwezig.

Dit heeft direct een relatie met het hoofdstuk 7 "Financiële effecten" van het plan van aanpak Robuuste RUD. Hier staat dat de opgenomen bedragen, inschattingen van de kosten zijn gebaseerd op de informatie die op het moment van opstellen van het plan van aanpak beschikbaar was. Bij nadere uitwerking en implementatie van het plan geeft dit een concreter beeld.
1. Generieke taken worden begroot op circa 1/3e deel van de deelnemersbijdrage. Aangegeven wordt dat de generieke kosten voor 2026 hoog uitvallen. De basis voor de ontwerpbegroting is het destijds opgestelde ingroeimodel. Aangegeven wordt dat het ingroeimodel onlangs is geactualiseerd. Van deze actualisatie hebben wij helaas nog geen stukken mogen ontvangen.

Aangegeven wordt dat de nadere uitwerking van het ingroeimodel tijdens het implementatietraject om te komen tot een robuuste RUD plaatsvindt in 2025. In afwachting van deze nadere prioritering staan nog niet geprioriteerde functies in een 'vergaarbak' en zijn in totaliteit ogenomen in het onderdeel generiek. Na prioritering worden deze functies uiteindelijk ondergebracht bij de producten waar ze betrekking op hebben. Dit kan gevolgen hebben op de deelnemersbijdrage per deelnemer, maar niet op de totale deelnemersbijdrage. In 2025 wordt een plan voorgelegd voor de inzet van generieke taken in 2026. We hebben geen inzicht omdat dit nog niet aanwezig is.
1. Volgens het Plan van aanpak Robuuste RUD wordt 43,6 fte aangetrokken. Het werven hiervan start pas in augustus 2025. Het is de vraag of het realistisch te noemen is dat in 2026 al dit personeel kan worden aangetrokken. Enerzijds door tijdspad en capaciteit voor inwerken, anderzijds door de schaarste op de arbeidsmarkt. Ook is het plan voor deze werving en selectie ons niet bekend. Omdat we verwachten dat in 2026 niet alle fte's gevuld zijn willen we hiervoor realistische bedragen opgenomen zien in de begroting 2026.
2. Gelijktijdig met de begroting 2026 is een voorstel is aangeboden voor zienswijze rond de overdracht van de VTH archieftaken. Deze ontwikkeling is niet benoemd in het AB-voorstel over de begroting 2026. Onze zienswijze op het voorstel overdracht VTH archieftaken zenden wij u apart toe.

Verdere overwegingen
Gelopen traject
Gezien de loop van het traject realiseren wij ons dat door tijdsdruk (1 april 2026) processen onzorgvuldig lopen of niet gelopen kunnen worden. Onzorgvuldigheid zorgt weer voor onrust, onbegrip en minder vertrouwen. Door het niet op tijd afronden van processen zijn de benodigde maatregelen voor een robuuste RUD niet op tijd te nemen.
Het risico bestaat dat er geen RUD Zeeland meer kan zijn en er een gedwongen fusie komt.
Wij willen een schoon en veilig Zeeland, maar zoals hiervoor aangegeven willen wij ook een realistische begroting 2026.
Wij vragen dan ook dit bij de staatssecretaris kenbaar te maken. Daarnaast met het dringende verzoek de deadline van 1 april 2026 te herzien.
Financiële middelen Rijk
Eerder dienden we als Zeeuwse Vlaamse gemeenten een zienswijze in waarin we aangeven dat het Rijk extra financiële middelen beschikbaar moet stellen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst Zeeland. Deze zienswijze stuurden wij ook in afschrift naar de staatssecretaris van Infrastructuur en

Waterstaat. De Provincie Zeeland en daarmee het werkgebied van de RUD, heeft het tweede grootste risicoprofiel van heel Nederland. Het is daarom niet reëel om de steeds stijgende kosten neer te blijven leggen bij de deelnemers terwijl de bijdrage van het Rijk achter blijft. Zeker in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's mag niet verwacht worden dat de deelnemersbijdrage blijft stijgen, zonder extra bijdrage van het Rijk.
We vragen u met klem:

- Verstrek ons de bij bovenstaande punten gevraagde informatie.
- Geef inzicht over tijdspad en voortgang.
- Stel een financieel realistische begroting op die past bij wat daadwerkelijk kan worden uitgevoerd.

Reactie RUD Zeeland:

1. Zie algemene reactie aan het begin van het document.

2. Zie algemene reactie aan het begin van het document.

1. Er is in het AB van 9 september 2024 besloten (zie besluitenlijst AB die is geagendeerd in de vergadering van het AB op 9 december 2024) bij de vaststelling van de 3e begrotingswijziging 2024 om de 3e begrotingswijziging 2024 conform het voorliggende voorstel vast te stellen, maar voor de jaren daarna de begroting vooralsnog vast te stellen op € 16,5 mln. (prijspeil 2023).

   De discussie die toen is gevoerd en het besluit waren sterk gericht op 2025 en is ook de basis geweest voor de 1e begrotingswijziging 2025 (waarbij het afgetopte bedrag over 2025 van € 16,5 mln. voor de jaren 2024 en 2025 is geïndexeerd en zo naar het prijspeil 2025 is gebracht).

   Hierbij is de insteek geweest om vanaf 2026 het ingroeimodel weer als uitgangspunt te nemen, vandaar dat is opgenomen “vooralsnog” in de besluitvorming, en dit weer voor nadere afweging aan de deelnemers voor te leggen. Deze insteek is gebaseerd op het feit dat het AB het Plan van aanpak “Samen naar een robuuste RUD” met het bijbehorende ingroeimodel eveneens in de AB-vergadering van 9 september 2024 heeft aangenomen. Hierbij is de aftopping voor 2025 een besluit geweest die ook als zodanig voor 2025 wordt gehanteerd, maar is eveneens ingestemd met een groei in 2027 naar € 18,3 mln. en is in de ontwerpbegroting 2026 dus het ingroeimodel als uitgangspunt genomen om zo alsnog invulling te geven aan het besluit over het Plan van aanpak “Samen naar een robuuste RUD” met het bijbehorende ingroeimodel.

1. Voor de toename van de taken, toename van het aantal FTE en de ontwikkeling van organisatie om gesteld te staan voor de toekomstige opgave is een implementatieplan opgesteld, gebaseerd op de inhoud en voorgenomen maatregelen uit het opgestelde plan van aanpak. Inmiddels zijn we qua uitvoering van het implementatieplan in de fase dat er een organisatieplan kan worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Na deze vaststelling kan worden overgegaan tot nadere invulling van het organisatieplan. De genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten zijn voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026.

1. De deelnemers worden over de voortgang van het plan via periodieke rapportages geïnformeerd. Over de nadere uitwerking van het ingroeimodel worden de deelnemers geinformeerd via de periodieke rapportages.

1. Zoals eerder al is aangegeven zijn de genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026. Hierbij is dus het uitgangspunt dat

conform de insteek van het plan van aanpak er per 1 april 2026 sprake is van een "Toekomstbestendige en robuuste RUD". De middelen die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2026 zijn gebaseerd op dit uitgangspunt en worden daarmee als realistisch gezien.

2. In het voorstel overdracht VTH archieftaken is aangegeven dat de colleges (B&W en GS) verantwoordelijk zijn voor de archivering en het beheer van de VTH-dossiers die bij de RUD Zeeland gevormd worden, omdat deze taken niet zijn gemandateerd.

   Het betreft dus het uitvoeren van aanvullende taken door de RUD waarvoor expliciete besluitvorming bij de deelnemers zelf dient plaats te vinden. Vandaar dat dit traject in om tot besluitvorming te komen bij de deelnemers in gang is gezet. Omdat deze besluitvorming nog dient plaats te vinden zijn de kosten en de bijbehorende dekking niet in de ontwerpbegroting 2026 opgenomen.

   Het voorstel is voorzien van een overzicht van de kosten die met de betreffende taken gemoeid zijn en het effect wat hieruit voortvloeit op de deelnemersbijdrage. Na een positieve besluitvorming kunnen de effecten worden verwerkt in een begrotingswijziging voor het jaar 2026 en, afhankelijk van het moment van besluitvorming, structureel worden verwerkt vanaf de ontwerpbegroting 2027.

De uitkomsten van het begrotingstraject 2026 zullen onderdeel zijn van de periodieke rapportages die worden ingediend bij I&W, hierbij is de deadline van 1 april 2026 op dit moment een hard gegeven. Wij zullen via deze periodeike rapportages rapporteren over de stand van zaken en de impact die dit heeft op het tijdig realiseren van het robuust worden.

De doelstelling is op dit moment dat er sprake is van een" Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026. Tot op heden is er geen zicht op een hogere Rijksbijdrage in de totstandkoming hiervan. Derhalve is de huidige insteek gekozen om te gaan voldoen aan de doelstelling. Mochten er naar de toekomst toe aanvullende middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen dan zal dit tot een aanpassing van de huidige insteek leiden en worden verwerkt in de fnanciele dekking van onze organisatie.

Gemeente Tholen

Positieve zienswijze:

In te stemmen met de begroting 2026 van RUD Zeeland en daarover de volgende zienswijze in te dienen:
Wij verzoeken de RUD Zeeland nadrukkelijk om de begroting in lijn te brengen met de VZG-indexatie en de bezuinigingsrichtlijn.

Reactie RUD Zeeland:

Zie algemene reactie boven in het document m.b.t. de VZG-indexatie en de bezuinigingsrichtlijn.

Gemeente Terneuzen

Negatieve zienswijze

U heeft de ontwerpbegroting 2026 toegezonden. Voor de ontwerpbegroting vraagt u de gemeenteraad een zienswijze in te dienen. De concept stukken zijn besproken in de raadsvergadering op 3 juli 2025.

De begeleidingscommissie van de RUD en de samenstellingscommissie van de VZG (Vereniging Zeeuwse Gemeenten) brachten ook advies uit op de ontwerpbegroting 2026. Mede naar aanleiding daarvan geven wij in deze zienswijze onze kanttekeningen en opmerkingen.

Kanttekeningen

1. Er wordt niet voldaan aan de VZG-indexatierichtlijn en bezuinigingsrichtlijn
2. De keuzes in het plan van aanpak liggen boven de vastgestelde minimale KPI's van het Rijk. De gemeenten hebben in 2026 te maken met een bezuiniging in het gemeentefonds. Voor de GR'en geldt daarom de VZG-indexatie en bezuinigingsrichtlijn. We zijn van mening dat hier in het implementatieplan rekening mee gehouden moet worden.
3. In de eerste begrotingswijziging 2025 zijn de middelen gemaximeerd op 16,5 miljoen euro (prijspeil 2023). In de ontwerpbegroting 2026 staat dat deze maximering niet meer aan de orde is. Hierover heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.

Geen duidelijkheid

Daarnaast hebben wij op de volgende punten geen duidelijkheid hoe de stand van zaken is.

4. Op pagina 4 van de ontwerpbegroting staat dat er een implementatieplan Robuuste RUD ligt. Volgens dat plan vond in maart en april de uitwerking van het respectievelijk organisatieontwerp en formatieplan plaats. Deze stukken zijn nog niet aanwezig.
   Dit heeft direct een relatie met het hoofdstuk 7 "Financiële effecten" van het plan van aanpak Robuuste RUD. Hier staat dat de opgenomen bedragen, inschattingen van de kosten zijn gebaseerd op de informatie die op het moment van opstellen van het plan van aanpak beschikbaar was. Bij nadere uitwerking en implementatie van het plan geeft dit een concreter beeld.

5. Generieke taken worden begroot op circa 1/3e deel van de deelnemersbijdrage. Aangegeven wordt dat de generieke kosten voor 2026 hoog uitvallen. De basis voor de ontwerpbegroting is het destijds opgestelde ingroeimodel. Aangegeven wordt dat het ingroeimodel onlangs is geactualiseerd. Van deze actualisatie hebben wij helaas nog geen stukken mogen ontvangen.
6. Aangegeven wordt dat de nadere uitwerking van het ingroeimodel tijdens het implementatietraject om te komen tot een robuuste RUD plaatsvindt in 2025. In afwachting van deze nadere prioritering staan nog niet geprioriteerde functies in een 'vergaarbak' en zijn in totaliteit opgenomen in het onderdeel generiek. Na prioritering worden deze functies uiteindelijk ondergebracht bij de producten waar ze betrekking op hebben. Dit kan gevolgen hebben op de deelnemersbijdrage per deelnemer, maar niet op de totale deelnemersbijdrage. In 2025 wordt een plan voorgelegd voor de inzet van generieke taken in 2026. We hebben geen inzicht omdat dit nog niet aanwezig is.
7. Volgens het Plan van aanpak Robuuste RUD wordt 43,6 fte aangetrokken. Het werven hiervan start pas in augustus 2025. Het is de vraag of het realistisch te noemen is dat in 2026 al dit personeel kan worden aangetrokken. Enerzijds door tijdspad en capaciteit voor inwerken, anderzijds door de schaarste op de arbeidsmarkt. Ook is het plan voor deze werving en selectie ons niet bekend. Omdat we verwachten dat in 2026 niet alle fte's gevuld zijn willen we hiervoor realistische bedragen opgenomen zien in de begroting 2026.
8. Gelijktijdig met de begroting 2026 is een voorstel aangeboden voor zienswijze rond de overdracht van de VTH archieftaken. Hier zat geen begrotingswijziging bij. De financiële consequenties voor de deelnemers zijn niet duidelijk en niet verwerkt in de begroting 2026.

Naar aanleiding van de genoemde kanttekeningen en onduidelijkheden vragen wij met klem deze te overwegen en/of ons van informatie te voorzien.
Wij willen inzicht in het tijdspad en voortgang en structurele informatievoorziening om op de hoogte te zijn hoe het staat.
Ook vragen wij een financieel realistische begroting op te stellen die past bij wat daadwerkelijk kan worden uitgevoerd.

Verdere overwegingen

Gelopen traject

Gezien de loop van het traject de afgelopen tijd willen we niet dat door tijdsdruk (1 april 2026) processen onzorgvuldig lopen of niet gelopen kunnen worden. Onzorgvuldigheid zorgt weer voor onrust, onbegrip en minder vertrouwen. Door het niet op tijd afronden van processen zijn de benodigde maatregelen voor een robuuste RUD niet op tijd te nemen.
Wat dan? Geen RUD Zeeland meer of een gedwongen fusie?

Dit willen wij niet. Wij willen een schoon en veilig Zeeland. We zien het belang van een Robuuste RUD en staan daar positief tegenover.
Wij vragen dan ook dit bij de staatssecretaris kenbaar te maken. Daarnaast met het dringende verzoek de deadline van 1 april 2026 te herzien.

Financiële middelen Rijk
Eerder dienden we als Zeeuws-Vlaamse gemeenten een zienswijze in waarin we aangeven dat het Rijk extra financiële middelen beschikbaar moet stellen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst Zeeland. Deze zienswijze stuurden wij ook in afschrift naar de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. De Provincie Zeeland en daarmee het werkgebied van de RUD, heeft het tweede grootste risicoprofiel van heel Nederland. Het is daarom niet reëel om de steeds stijgende kosten neer te blijven leggen bij de deelnemers terwijl de bijdrage van het Rijk achter blijft. Zeker in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's mag niet verwacht worden dat de deelnemersbijdrage blijft stijgen, zonder extra bijdrage van het Rijk.

Zienswijze
We vragen u in deze zienswijze nogmaals met klem:
- Verstrek ons de bij bovenstaande punten gevraagde informatie.
- Geef inzicht over tijdspad en voortgang.
- Stel een financieel realistische begroting op die past bij wat daadwerkelijk kan worden uitgevoerd.

Reactie RUD Zeeland:

1. Zie algemene reactie aan het begin van het document.

2. Zie algemene reactie aan het begin van het document.

3. Er is in het AB van 9 september 2024 besloten (zie besluitenlijst AB die is geagendeerd in de vergadering van het AB op 9 december 2024) bij de vaststelling van de 3e begrotingswijziging 2024 om de 3e begrotingswijziging 2024 conform het voorliggende voorstel vast te stellen, maar voor de jaren daarna de begroting vooralsnog vast te stellen op € 16,5 mln. (prijspeil 2023).

   De discussie die toen is gevoerd en het besluit waren sterk gericht op 2025 en is ook de basis geweest voor de 1e begrotingswijziging 2025 (waarbij het afgetopte bedrag over 2025 van € 16,5 mln. voor de jaren 2024 en 2025 is geïndexeerd en zo naar het prijspeil 2025 is gebracht).

   Hierbij is de insteek geweest om vanaf 2026 het ingroeimodel weer als uitgangspunt te nemen, vandaar dat is opgenomen “vooralsnog” in de besluitvorming, en dit weer voor nadere afweging aan de deelnemers voor te leggen. Deze insteek is gebaseerd op het feit dat het AB het Plan van aanpak “Samen naar een robuuste RUD” met het bijbehorende ingroeimodel eveneens in de AB-vergadering van 9 september 2024 heeft aangenomen. Hierbij is de aftopping voor 2025 een besluit geweest die ook als zodanig voor 2025 wordt gehanteerd, maar is eveneens ingestemd met een groei in 2027 naar € 18,3 mln. en is in de ontwerpbegroting 2026 dus het ingroeimodel als uitgangspunt genomen om zo alsnog invulling te geven aan het besluit over het Plan van aanpak “Samen naar een robuuste RUD” met het bijbehorende ingroeimodel.

4. Voor de toename van de taken, toename van het aantal FTE en de ontwikkeling van organisatie om gesteld te staan voor de toekomstige opgave is een implementatieplan opgesteld, gebaseerd op de inhoud en voorgenomen maatregelen uit het opgestelde plan van aanpak. Inmiddels zijn we qua uitvoering van het implementatieplan in de fase dat er een organisatieplan kan worden

voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Na deze vaststelling kan worden overgegaan tot nadere invulling van het organisatieplan. De genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten zijn voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026.

5. De deelnemers worden over de voortgang van het plan via periodieke rapportages geïnformeerd.

6. Over de nadere uitwerking van het ingroeimodel worden de deelnemers geinformeerd via de periodieke rapportages.

7. Zoals eerder al is aangegeven zijn de genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026. Hierbij is dus het uitgangspunt dat conform de insteek van het plan van aanpak er per 1 april 2026 sprake is van een "Toekomstbestendige en robuuste RUD". De middelen die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2026 zijn gebaseerd op dit uitgangspunt en worden daarmee als realistisch gezien.

8. In het voorstel overdracht VTH archieftaken is aangegeven dat de colleges (B&W en GS) verantwoordelijk zijn voor de archivering en het beheer van de VTH-dossiers die bij de RUD Zeeland gevormd worden, omdat deze taken niet zijn gemandateerd.

   Het betreft dus het uitvoeren van aanvullende taken door de RUD waarvoor expliciete besluitvorming bij de deelnemers zelf dient plaats te vinden. Vandaar dat dit traject in om tot besluitvorming te komen bij de deelnemers in gang is gezet. Omdat deze besluitvorming nog dient plaats te vinden zijn de kosten en de bijbehorende dekking niet in de ontwerpbegroting 2026 opgenomen.

   Het voorstel is voorzien van een overzicht van de kosten die met de betreffende taken gemoeid zijn en het effect wat hieruit voortvloeit op de deelnemersbijdrage. Na een positieve besluitvorming kunnen de effecten worden verwerkt in een begrotingswijziging voor het jaar 2026 en, afhankelijk van het moment van besluitvorming, structureel worden verwerkt vanaf de ontwerpbegroting 2027.

De uitkomsten van het begrotingstraject 2026 zullen onderdeel zijn van de periodieke rapportages die worden ingediend bij I&W, hierbij is de deadline van 1 april 2026 op dit moment een hard gegeven. Wij zullen via deze periodeike rapportages rapporteren over de stand van zaken en de impact die dit heeft op het tijdig realiseren van het robuust worden.

De doelstelling is op dit moment dat er sprake is van een" Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026. Tot op heden is er geen zicht op een hogere Rijksbijdrage in de totstandkoming hiervan. Derhalve is de huidige insteek gekozen om te gaan voldoen aan de doelstelling. Mochten er naar de toekomst toe aanvullende middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen dan zal dit tot een aanpassing van de huidige insteek leiden en worden verwerkt in de fnanciele dekking van onze organisatie.

Gemeente Veere

Negatieve zienswijze

In uw brief van 16 april 2025 verzoekt u onze raad een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2026. De gemeenteraad van Veere heeft in zijn vergadering van 2 juli 2025 dit verzoek behandeld. Wij delen u mede dat de gemeenteraad heeft besloten om een zienswijze in te dienen welke:
1] Een verzoek doet tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2026 en;
2] Aandacht vraagt voor een concreet strategisch plan voor de lange termijn;
3] Aandacht vraagt voor onze rol als deelnemer in het proces van de vorming van een Robuuste RUD.

1. **Verzoek tot aanpassing van de deelnemersbijdrage 2026 in de ontwerpbegroting:**

Wij verzoeken om de totale deelnemersbijdrage 2026 te maximeren op € 20.362.250. De ontwerpbegroting 2026 is op sommige punten nog onvoldoende bestuurlijk afgedekt en inhoudelijk onderbouwd. Op pagina 25 van de ontwerpbegroting 2026 is het verloop van de deelnemersbijdrage 2026 ten opzicht van de begroting 2025, na eerste wijziging weergegeven. Wij hebben per punt afgewogen of wij ons hierin kunnen vinden en doen hiertoe het volgende voorstel:

			Bedrag (x €1.000)
Omschrijving	**Programma begroting RUD**	**Voorstel gemeente Veere**	**Voorstel bijdrage gemeente Veere**
Deelnemersbijdrage 2025 na 1e wijziging	17.270	17.270	509
Hogere kosten dienstverlening structureel	1.840	1.840	54
Hogere kosten dienstverlening incidenteel	590	590	17
Ingroeimodel robuuste RUD - inhaalslag jaarschijf 2025 en jaarschijf 2026	1.900	0	-
Structureel i.p.v. incidenteel dekken basistaak Energie	475	0	-
Actualisatie bedrijvenbestand per 01-04-2024	50	50	1
Inflatiecorrectie (3,1%)	690	612	18
Deelnemersbijdrage 2026	**22.815**	**20.362**	**600**

Financiële inhaalslag-
Op 9 september 2024 besloot het algemeen bestuur van de RUD namelijk om akkoord te gaan met de meerjarenbegroting van de RUD voor een bedrag van € 16.500.000 (prijspeil 2023). Onduidelijk uit deze besluitvorming is welke jaarschijf gehanteerd werd voor dit bedrag. De ontwerpbegroting laat nu een financiële inhaalslag zien, waarmee de RUD de jaarschijf 2025 hanteert voor deze €16.500.000. Wij vinden dat de RUD zich rijk rekent hiermee. Naast het feit dat dit bedrag niet bestuurlijk goed is afgedekt, zien wij vooralsnog ook onvoldoende voortgang richting een robuuste RUD. Daarom stellen wij voor om het door de RUD genoemde bedrag van de jaarschijf 2025 in 2026 te hanteren voor de robuuste RUD en dus niet akkoord te gaan met de voorgestelde inhaalslag.

Structureel borgen basistaak energie-
Het structureel borgen van de basistaak energie maakt reeds onderdeel uit van het Plan van aanpak Robuuste RUD: hierin staat 4 fte opgenomen voor deze basistaak. Wij besloten positief hierop in 2024. Daarom stellen wij voor om niet mee te gaan in het voorstel van de RUD om hier voor 2026 apart €475.000 voor te reserveren. Een goede onderbouwing hiervoor mist namelijk. Daarnaast willen wij eerst voldoende voortgang zien in het structureel borgen van deze basistaak vanuit het Plan van aanpak Robuuste RUD, alvorens wij hiervoor extra budget beschikbaar stellen.

2. **Maak een strategisch plan komen voor de lange termijn*:***

De ontwerpbegroting 2026 laat een tabel zien waarin de begroting tot en met 2029 oploopt tot in totaal €24.494.600. Deze bedragen zijn wezenlijk hoger dan in het ingroeimodel behorend bij de 3e begrotingswijziging 2024. Wat wij ter onderbouwing hiervan missen is onder andere een concreet strategisch plan voor de lange termijn. Vanuit onze ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging weten wij dat de RUD hieraan wel werkt. Echter zijn de conclusies uit dit proces momenteel nog te pril om hierop voort te bouwen. Zonder strategisch plan blijven we voorzichtig zijn met het vrijgeven van alle gevraagde middelen: hiervoor willen we namelijk goed weten wat de koers is van de RUD voor de komende 5 jaar.

Gelet op bovenstaande verzoeken wij de RUD om een concreet strategisch plan op te stellen, waarin tot uiting wordt welke ontwikkeling RUD Zeeland de komende 5 jaar gaat doormaken en welke stappen zij hiervoor gaan zetten. Voor de helderheid is het belangrijk dat er een onderverdeling komt tussen: de Robuuste RUD (met aandacht voor de deadline 1-4-2026 van I&W), verbetering van de interne bedrijfsvoeringsprocessen (inclusief PIOFAC en huisvesting) en de Zeeuwsbrede maatschappelijke opgaven. Om dit proces constructief te kunnen volgen, vragen wij ook om in dit plan mijlpalen op te nemen. Alleen dan krijgen wij goed zicht op de voortgang van de plannen.

3. **Als deelnemer hebben we het gevoel weinig grip te hebben op de GR RUD Zeeland:**

Wij hebben doorlopend zorgen over de continuïteit van de RUD, welke wij uitgebreid uitten in onze zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2025. In het bijzonder hebben wij zorg over het feit dat wij geen concreet zicht hebben op de risico's op onze leefomgeving van het verminderd uitvoeren van VTH taken. Het ontbreken van dit zicht maakt het ook lastig om hier als deelnemer sturing aan te geven. Waar wij als deelnemer daarnaast ook tegenaan lopen is dat we het proces naar de robuuste RUD momenteel lastig kunnen monitoren. Dat komt ons inziens omdat dit vraagstuk en het vraagstuk rondom huisvesting en PIOFAC door elkaar heen zijn gaan lopen en door het ontbreken van goede monitoringscriteria. Deze laatste hebben wij wel nadrukkelijk om verzocht in onze zienswijze op de 3e begrotingswijziging 2024.

Ondanks het feit dat wij doorlopend onze zienswijzen inbrengen, hebben wij het gevoel weinig grip te hebben op de GR RUD Zeeland. Zowel het college als de gemeenteraad van Veere betreuren dit en willen graag meer meegenomen worden in de voorkant van het proces, alsmede in de te maken keuzes hierin.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Reactie RUD Zeeland:

1. Er is in het AB van 9 september 2024 besloten (zie besluitenlijst AB die is geagendeerd in de vergadering van het AB op 9 december 2024) bij de vaststelling van de 3e begrotingswijziging 2024 om de 3e begrotingswijziging 2024 conform het voorliggende voorstel vast te stellen, maar voor de jaren daarna de begroting vooralsnog vast te stellen op € 16,5 mln. (prijspeil 2023).

   De discussie die toen is gevoerd en het besluit waren sterk gericht op 2025 en is ook de basis geweest voor de 1e begrotingswijziging 2025 (waarbij het afgetopte bedrag over 2025 van € 16,5 mln. voor de jaren 2024 en 2025 is geïndexeerd en zo naar het prijspeil 2025 is gebracht).

   Hierbij is de insteek geweest om vanaf 2026 het ingroeimodel weer als uitgangspunt te nemen, vandaar dat is opgenomen "vooralsnog" in de besluitvorming, en dit weer voor nadere afweging aan de deelnemers voor te leggen. Deze insteek is gebaseerd op het feit dat het AB het Plan van aanpak "Samen naar een robuuste RUD" met het bijbehorende ingroeimodel eveneens in de AB-vergadering van 9 september 2024 heeft aangenomen. Hierbij is de aftopping voor 2025 een besluit geweest die ook als zodanig voor 2025 wordt gehanteerd, maar is eveneens ingestemd met een groei in 2027 naar € 18,3 mln. en is in de ontwerpbegroting 2026 dus het ingroeimodel als uitgangspunt genomen om zo alsnog invulling te geven aan het besluit over het Plan van aanpak "Samen naar een robuuste RUD" met het bijbehorende ingroeimodel.

   De basistaak energiebesparing is inderdaad qua aantal Fte's opgenomen in het plan van aanpak 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland' en het bijbehorende ingroeimodel. Echter zit de crux aan de kant van de dekking. Zowel in de 3e begrotingswijziging 2024 als in de 1e begrotingswijziging 2025 wordt de SPUK-THE (SPUK energie) als incidenteel dekkingsmiddel gebruikt. Vanaf de ontwerpbegroting 2026 valt de SPUK THE weg als dekkingsmiddel en verschuift de dekking van incidenteel naar structureel via een verhoging van de deelnemersbijdrage.

Om invulling te geven aan de meer proactieve informatievoorziening is afgesproken om periodiek te rapporteren over een aantal belangrijke dossiers die van belang zijn voor de deelnemers. De 1e periodieke rapportage is op 14 juli 2025 aangeboden gemeenteraadsleden en Provinciale Staten. Daarnaast wordt er gewerkt aan een integrale doorkijk voor de lange termijn waarbij alle ontwikkelingen integraal in beeld worden gebracht.

Gemeente Vlissingen

Positieve zienswijze

Op 26 juni 2025 heeft de raad van de gemeente Vlissingen, gehoord de beraadslaging in de Commissie Algemeen en Sociaal op 12 juni, besloten een positieve zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 RUD Zeeland in te dienen, met uitzondering van het niet voldoen aan de VZG-richtlijn inflatiecorrectie 0,0%. De VZG heeft de inflatiecorrectie voor 2026 bepaald op 0,0% en daarnaast nog een bezuinigingsrichtlijn meegegeven van -2,2%. Uw stellingname is dat de VZG-percentages niet bedoeld zouden zijn voor gemeenschappelijke regelingen die zich in een transitie bevinden, zoals RUD Zeeland. Tegenover uw stellingname motiveert de Vlissingse raad haar commentaar op het niet voldoen aan de VZG-richtlijn Inflatiecorrectie= 0,0% als volgt: RUD Zeeland bevindt zich in een bijzondere situatie. Dit laat echter onverlet dat bij alle kostenstijgingen vanwege taakuitbreiding, RUD Zeeland zichzelf wel een bezuinigingsdoel moet stellen. Dat de inflatiecorrectie niet op 0,0% wordt gehouden conform de VZG-

richtlijn, ziet de raad als een verkeerd signaal richting de deelnemers, die zich alle geplaatst zien voor lastige keuzen en financiële uitdagingen.

Reactie RUD Zeeland:

Zie algemene reactie aan het begin van het document.

Provincie Zeeland

Positieve zienswijze

1. Provinciale Staten gaan akkoord met de basisbegroting.
2. PS verzoeken de RUD in de nabije toekomst een meerjarenbegroting te ontwerpen t.b.v. een robuuste RUD.
3. PS blijven aandacht vragen voor de personele bezetting van de RUD.
4. Zolang de P*Q systematiek gehanteerd wordt, verzoeken PS jaarlijks een overzicht te ontvangen van de uren die aan de VTH taken besteed worden, ook in 2026.
5. PS spreken de mening uit dat de P*Q systematiek herzien dient te worden. Daarbij verzoeken PS door het bestuur van de RUD geïnformeerd te worden over het concrete tijdspad van een nieuwe financieringssystematiek en wanneer die geïmplementeerd zal worden.
6. Provinciale Staten benadrukken dat de verhoging van de deelnemersbijdrage essentieel is om te komen tot een robuuste RUD Zeeland.
7. In 2025 wensen PS tijdig geïnformeerd te worden over de totstandkoming van en daarna de geplande start en voortgang van de uitvoering van het implementatieplan om te komen tot een robuuste RUD. Daarbij wensen PS in de nabije toekomst tussentijds geïnformeerd te worden over de voortgang.

Reactie RUD Zeeland:

1. Ter kennisname.
2. De ontwerpbegroting 2026 is opgezet aan de hand van het ingroeimodel Robuuste RUD waarin een meerjarige doorkijk is gehanteerd.
3. Voor de toename van de taken, toename van het aantal FTE en de ontwikkeling van organisatie om gesteld te staan voor de toekomstige opgave is een implementatieplan opgesteld, gebaseerd op de inhoud en voorgenomen maatregelen uit het opgestelde plan van aanpak. Inmiddels zijn we qua uitvoering van het implementatieplan in de fase dat er een organisatieplan kan worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Na deze vaststelling kan worden overgegaan tot nadere invulling van het organisatieplan. De genomen en nog te nemen processtappen en de op geleverde/op te leveren (deel)producten zijn voorzien van een planning die gericht is een "Toekomstbestendige en robuuste RUD" per 1 april 2026.
4. Dit is onderdeel van de periodieke rapportage die aan de deelnemers wordt verstrekt.
5. Er loopt op dit moment een traject m.b.t. de herijking van de financieringssystematiek. Hierbij is eveneens een afvaardiging vanuit de deelnemers betrokken. Aan dit traject ligt een plan ten grondslag met bijbehorende planning.
6. Ter kennisname.
7. Om invulling te geven aan de meer proactieve informatievoorziening is afgesproken om periodiek te rapporteren over een aantal belangrijke dossiers die van belang zijn voor de deelnemers. De 1e periodieke rapportage is op 14 juli 2025 aangeboden gemeenteraadsleden en Provinciale Staten.